VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Girdim po visus kraštus – žvanga mums paruošti pančiai, priešai lenda, kaip šarančiai, Geležino Vilko dančiui darbo bus, tai bus, kadaise pasakė poetas Kazys Binkis.

LII. METAI. 66 NR. BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., KOVO-MARCH 21 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAR 21 1938

Lietuva sutiko užmegsti diplomatinius santykius su Lenkija

DABAR

Mes neapsirikome
Grūmodami karu
Nepaleisti iš akių
Tai desperacija

JUOZAS TYSLIAVA

Dabar jau aišku, kad Lietuva sutinka užmegsti normalius diplomatinius santykius su Lenkija. Dabar jau aišku, kad pats didysis karo pavojaus momentas yra praėjęs.

Pasirodo, mes neapsirikome, pranašaudami, kad Lenkija nedrįs pradėti karo. Lenkija ne tik nedrįso pulti Lietuvos, bet dar sušvelnino savo ultimatumą, reikalaudama **tik diplomatinių santykių.**

Savaime suprantama, kad šiuo kritingu momentu, kada nežinia, kaip pasielgtų Vokietija, kada Sovietų Sąjunga, būdama užimta savo reikalais, negali teikti pagalbos. Lietuva ir negalėjo kitaip pasielgti Tokiais atsitikimais, kaip jau šioje vietoje sakyta, valstybės vyrai vaduojasi ne sentimentais, bet šaltu protu.

Šaltas protas jau ne sykį yra išgelbėjęs Lietuvą iš pavojingos būklės.

Hitleriui atėjus į valdžią, panašų ultimatumą Lenkija buvo įteikusi Vokietijai. Dar maršalo Pilsudskio laikais lenkų kariuomenė buvo sukoncentruota ties Dancigu, kurį tada naciai buvo pasirengę atsiimti. Berlynui buvo įteiktas ultimatumas, kuriame Varšuva reikalavo taikos arba karo. Hitleris, apsigalvojęs, kad tokiam karui laikas dar nepribrendęs, nusprendė geruoju susitaikyti su Lenkija.

Tų derybų ir, pagaliau, susitarimo rezultatas buvo toks, kad šiandien tiek Lenkija, tiek Vokietija — neoficialės sąjungininkės prieš Lietuvą.

Tiesa, tada maršalas Pilsudskis privertė vokiečius atsisakyti Dancigo, bet dabar maršalas Smigly-Rydz, grūmodamas karu, nors ir privertė Lietuvą užmegsti diplomatinius santykius, bet vis dėlto neprivertė jos išsižadėti Vilniaus. Tai jau Lietuvos, o ne Lenkijos laimėjimas.

Dabar jau netenka galvoti apie karą. Dabar jau reikia galvoti, kuo pasibaigs galutinės Lietuvos derybos su Lenkija. Kokius rezervus pasilikdama, Lietuva pradės "normalius" santykius su Lenkija? Kas bus pirmasis Lietuvos pasiuntinys Varšuvoje?

Tai klausimai, kuriais dabar tenka įdomautis.

Kad Lietuvai, atidariusiai sieną ir užmezgusiai diplomatinius santykius su Lenkija, bus lengviau studijuoti savo priešą, tai negali būti dviejų nuomonių. Bet, kad tol, kol Lenkija negrąžins Lietuvai Vilniaus, tarp šių dviejų valstybių nebus nuoširdžių santykių, tai taip pat negali būti dviejų nuomonių.

Turėdama atvirus santykius su Lenkija, Lietuva bus priversta būti dar labiau atsargesnė. Bet iš kitos pusės imant, reikia pasakyti, kad jeigu nori įveikti priešą, tai turi jį nepaleisti iš akių...

Kad lenkams, nemažiau, negu lietuviams, rūpėjo, kuo baigsis konfliktas, tai parodo toks faktas. Laikraščiams pranešus, kad Lietuvos gyventojai, ypač jaunimas, pradėjo demonstruoti, reikalaudami atsakyti Lenkijai ginklu, Varšuvos gyventojuose kilo panika: ponai tuojau pradėjo išimdinė-sąskaitas su Lenkija.

ti iš bankų savo indėlius, o birža apsivertė aukštyn kojomis.

Tuo tarpu visos tos lenkų demonstracijos, kuriose minios šūkavo, prašydamos maršalą Smigly-Rydz "vesti į Kauną", dar sykį parodo, kad Lenkijos imperializmo gyvatė, prarijusi daugiau, negu jos skilvis gali suvirškinti, raitosi, kaip ant žarijų. Tai desperacija. O ateis laikas, kad šita gyvatė sprogs. Lenkijos imperializmo bestija sprogs, kaip sprogo Hapsburgų imperija, kadaise prarijusi, bet nepajėgusi suvirškinti Pietų Europos tautų.

Tada Lietuva suves savo

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI

KAUNAS. — Radijo žiniomis, Lietuvos Ministras Pirmininkas Juozas Tūbelis, kuris šiuo metu gydosi Šveicarijoje, prezidentui pasiuntė savo rezignaciją. Ar rezignaciją prezidentas priėmė, ar ne, dar nežinia.

LONDON. — Anglijos užsienių reikalų ministras Lord Halifax, Anglijos vyriausybės vardu pareiškė Lenkijai, kad jeigu ji imsis ginklu spręsti savo ginčą su Lietuva Anglija nutrauks visus prekybinius santykius su abiem valstybėm. Toks Anglijos žygis būtų sugriovęs Lenkijos ir Lietuvos ekonominę struktūrą.

Anglijos ministras Pirmininkas Chamberlain Parlamente pareiškė, kad Lenkijos žygis prieš Lietuvą piktina visas civilizuotas valstybes, bet nežiūrint to, jis nurodė reikalą Lietuvai susitarti su Lenkija.

VARŠUVA. — Lenkijos diktatorius ir Pilsduskio vietininkas Maršalas Smigly-Rydz jau grįžo į Varšuvą ir ilgai kalbėjo su Užsienių Raikalų Ministru Becku ir prezidentu Moscickiu. Vilniuje ir Varšuvoje Smigly-Rydz sutiktas mažesniu entuziazmu negu jis buvo priimtas prieš keleta dienų. Kai kurie lenkai ekstrimistrai reiškė nusivylimo, kad lenkų kariuomenė nežygiuoja į Lietuvą.

Sakoma, kad Lenkijos Prezidentas Moscickis atsisakęs pasirašyti ultimatumą Lietuvai.

Rumunija, Italija ir Prancūzija nurodė Lenkijai, kad žygiuoti prieš Lietuvą Lenkijai būtų nesveika ir pavojinga. Patarė taikingu būdu išspręsti ginčą.

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Užsieniu Reikalų Komisaras Litvinovas patarė Lietuvai taikingu būdu išspęrsti ginčą su Lenkija.

Buvo skleidžiami gandai, kad į Lietuvą atvyko keletas Sovietų Sąjungos kariuomenės pulkų, amunicijos ir atskrido keliolika karo lėktuvų, bet tie gandai pasirodė neteisingi.

Gandai, kad Lietuva nuo Klaipėdos iki Lenkijos sienos buvo paruošusi visą eilęs kareivinių ir maisto sandėlių Rusijos kariuomenei, taip pat be pamato.

KAUNAS. — Šeštadienį Kaune įvyko Lietuvos Seimo specialė sesija, kurioje buvo svarstomi Lietuvos Lenkijos santykių reikalai. Apie Seimo nutarimus iki šiol žinių negauta.

LONDON. — Lietuvos Įgaliotas Ministras Londone Bronius Balutis ilgai kalbėjo su Anglijos užsieni ureikalų Ministru Lord Halifax. Po to Balutis aplankė Anglijos Ministrą Pirmininką Chamberlainą.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Kovo 14 d. 15 lenkų kareivių be jokios priežasties peržengė administracijos liniją Kapčiamiesčio valsčiuje 30 metrų į Lietuvos pusę ir apsižvalgę vėl pasišalino.

KAUNAS. — Kovo 17 d. užsienio spaudos atstovai Kaune nuvyko į palinijo incidento vietą ir patys įsitikino, kad lenkų pasienio policininkas buvo nušautas Lietuvos pusėje ir kad lenkų skelbiami pranešimai, kad incidentas įvyko iš Lietuvos kaltės, yra neteisingi.

KAUNAS. — Ministro Pirmiininko Tūbelio sveikata žymiai pagerėjusi. Tikimasi, jis šiomis dienomis grįš į Lietuvą. Iki šiol jis gydėsi Šveicarijoje.

KAUNAS. — Lietuvos Biudžeto Komisija baigė savo darbą. Tikimasi, kad biudžetas bus priimtas šį mėnesį.

KAUNAS. — Tautinėje Lietuvos Olimpiadoje dalyvaus apie 1,200 Lietuvos sportininkų ir daugiau kaip 150 užsienio lietuvių sportininkų. Olimpiada bus vedama Tarptautinės Olimpiados nuostatais. Laimėtojai gaus aukso, sidabro ir bronzos medalius.

FRANKISTAI BEVEIK BE PALIOVOS BOMBARDUOJA BARCELONĄ

BERCELONA, Ispanija. — Frankistų karo lėktuvai jau keilinta diena iš eilės bombarduoja Ispanijos lojalistų sostinę Barceloną. Apskaičiuota, kad iki šiol Barcelonoje bombardavimuose užmušta apie tūkstantis civilinių gyventojų ir sugriauta apie 30 namų.

Po tų bombardavimų Ispanijos lojalistų vyriausybė sušaukė ministrų ir karo vadų posėdį, kuriame sudaryti planai bombarduoti frankistų miestus.

Ta proga lojalistų Ministras Pirmininkas Negrin pareiškė, kad nežiūrint, kad lojalistams dabar labai sunku gintis nuo frankistų, italų ir vokiečių, bet jie kovos iki galo.

ISPANIJA PRAŠO AMERIKOS PARDUOTI GINKLŲ

WASHINGTON. — Ispanijos lojalistų pasiuntinys Washingtone prašė Jungtinių Valstybių panaikinti embargo ant ginklų ir amunicijos eksporto į užsienį, kad Ispanijos lojalistai galėtų Amerikoje nusipirkti ginklų, karo lėktuvų ir kitų karo pabūklų.

Čekų vadas. — Generolas S. Vojecechovski, Čekoslovakijos kariuomenės vadas.

IŠ MEILĖS NUKIRTO GALVAS VISAI ŠEIMYNAI

TOKIO. — Japonijos spauda praneša, kad vienas 27 metų amžiaus jaunas japonas įsimylėjo į geišą (vyrų linksmintoją), bet jo tėvai ir vyriausias brolis neleido jos vesti. Naktį, kada visa šeimyna sumigo, įsimylėjęs japonas nukapojo galvas savo tėvui, motinai, broliams, seserei ir marčiai. Vėliau jis nuėjo į policijos nuovadą ir prisipažino.

Prašo pagalbos. — Nužudyto Austrijos kanclerio Dollfuss'o našlė, kuri iš Austrijos išvyko į Italiją ir prašo Mussolinio pagalbos ir užtarimo.

ŽEMĖS FONDE DAR YRA ŽEMĖS APIE 11,000 HARŲ

KAUNAS. — Žemės reformos valdyba Žemės fonde dar turi neišparceliuotos žemės apie 11 tūkst. ha. Tai, daugiausia, buvusių dvarų rėžiai, įsiterpę tarp kaimų žemių, kurie likviduojami tik kaimams skirs tantis viensėdžiais.

Tačiau tie 11,000 ha. per 2—3 metus būsia išparceliuoti. Be žemės parceliacijos žemės reformos valdyba turi ir kitų darbu: išaiškinti teisminius santykius 8,000 činčininkų, tvarkyti žemės perleidimus, daryti su naujakuriais pripažinimo aktus ir kt.

PAMETĖ GALĄ NOSIES

NATCHITOCHES, La. — Vienas vietinis jaunas vaikinas važiuodamas savo automobiliu pataikė į medį. Išbyrėjo automobiliaus langai, o kartu su jais ir galas vaikino nosies. Jis tuojau buvo nugabentas į ligoninę, kur gydytojas paklausė ar kartais neturi nosies galo kinšenėje, bet sužeistasis pareiškė, kad galas nosies liko automobilyje. Dvi slaugės nuvažiavo į nelaimės vietą, rado nosies galą, kuris vėliau buvo prisiūtas ir prigijo.

LIETUVOS ATSAKYMĄ LENKIJAI ĮTEIKĖ ESTIJOS MINISTRAS; TUOJAU PASIKEIS PASIUNTINIAIS

Lenkijos ultimatumas buvo žymiai pakeistas

SMIGLY-RYDZ GRĮŽO Į VARŠUVĄ

Lietuvai buvo pavojaus ne tik iš lenkų, bet ir iš vokiečių pusės

LONDON. — Pranešimu iš Tallinno, Estijos sostinės, Lietuvos Įgaliotas Ministras Estijai įteikė Lietuvos vyriausybės atsakymą Lenkijai, kuris perduotas Lenkijos ministrui Przesmyckiui. Notoje Lietuva sutinka užmegsti diplomatinius santykius su Lenkija.

Iš kitų šaltinių praneša, kad Lietuva ir Lenkija šiomis dienomis pasikeis pasiuntiniais ir tuo kartu pradės derybas dėl normalių santykių užmezgimo iki kovo 31 d.

Tuo pačiu metu pabrėžiama, kad originalė Lenkijos ultimatinė nota, kuri buvo parašyta net ant 20 puslapių ir į kurią Lenkija reikalavo atsakyti tik vienu atsakymu "sutinkam" ar "nesutinkam", buvo per du kartu taip sumodifikuota, kad iš jos liko tik vienas paragrafas, būtent, kad Lietuva užmegstų diplomatinius santykius su Lenkija.

Vilniaus, klausimas, kaip vakar Vienybė pranešė, pasilieka atviras, o visi kiti klausimai bus išspręsti paprastu diplomatiniu keliu.

Pereitą penktadienį ir šeštadienį Kaune buvo jaučiamas nepaprastas įtempimas. Ministrų kabinetas beveik dieną ir naktį posėdžiavo ir svarstė Lenkijos notą. Tuo tarpu Kaune ir kituose miestuose jaunimo organizacijos ragino visus Lietuvos gyventojas rengti protesto demonstracijas. Kai kurie karštagalviai net ragino žmones užpulti lenkų įstaigas ir jas sunaikinti, bet vyriausybė uždraudė demonstracijas ir prie visų didesnių lenkų įstaigų pastatė sustiprintas sargybas. To žygio imtasi tikslu išvengti tolymesnių komplikacijų su Lenkija, kuri Lietuvos pasienyje buvo sukoncentravusi keleta pulkų kariuomenės apie 20 karo tankų ir keleta eskadrilių karo lėktuvų.

Lietuvos gyventojams penktadienį buvo pranešta per radijo apie dalykų padėtį ir prašyta visų šiame krizės momente užsilaikyti kiek galima ramiau, šeštadienį visi Lietuvos gyventojai neabejojo, kad ministrų kabinetas turės kokioje nors formoje priimti Lenkijos reikalavimus, nežiūrint, kad jie Lietuvai nemalonūs Vis dėlto, palyginti, Lietuvos gyventojai išlaikė rimtumą ir suprato, kad prie dabartinių sąlygų Lietuvai nebuvo kitokio išėjimo, ar priimti lenkų reikalavimą, kuris buvo modifikuotas iki vieno punkto, būtent, užmegsti diplomatinius santykius su Lenkija arba kariauti su Lenkija, kuri apie 14 kartų stipresnė už Lietuvą ir galimas daiktas, kad kelių dienų bėgyje būtų paėmusi Kauną ir Lietuva būtų netekusi savo nepriklausomybės.

Neabejojama, kad jeigu Lietuva būtų gavusi užtikrinimą iš Sovietų, kad jie Lietuvą rems prieš Lenkiją, Lietuva nebūtų priėmusi bet kokio Lenkijos reikalavimo, nors jis būtų buvęs ir mažiausios reikšmės.

Be to, vėliausiu laiku kilo ir kitas pavojus, kad Lenkija sudarė sutartį su Vokietija. Vokietija būtų leidusi Lenkijai užimti visą Lietuvą su Klaipėdos uostu, o Lenkija būtų atidavusi Vokietijai Danzigą. Nors šį susitarimą Vokietija oficialiai užginčyjo, bet iš to fakto, kad Lenkija penktadienį pasiuntė karo laivus Klaipėdos linkui, o vokiečiai pasiuntė savo karo laivus Danzigo link, duoda pamato manyti, kad toks susitarimas buvo sudarytas.

Tų visų faktų akivaizdoje Lietuvai nebuvo kitos išeities, kaip tik užmegsti diplomatinius santykius su Lenkija.

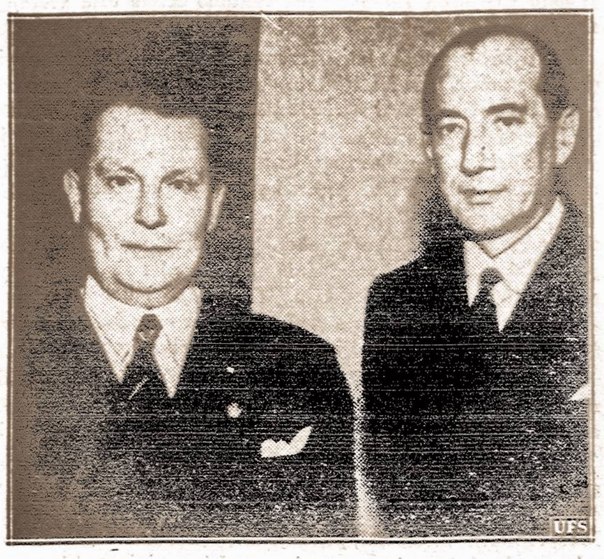

Lietuvos Lenkijos krizėje. — Vokietija oficialiai užginčijo pranešimą, kad naciai buvo pasiruošę žygiuoti į Klaipėdą. Kairėje: Maršalas Hermann Goering, o dešinėje Lenkijos Užsienių Reikalų Ministras Josef Beck, kuris, sakoma, buvo susitaręs su Vokietija pasidalinti Lietuvą.

LLOYD GEORGE IR CHURCHILL SUSIRŪPINO EUROPOS TAIKA

PARIS. — Buvęs Anglijos ministras pirmininkas Lloyd George ir Winston Churchill atvyko į Prancūziją neva atostogoms, bet paaiškėjo, kad jie būdami Paryžiuje aplankė Prancūzijos vyriausybės narius ir įtakingus partijų vadus, kad Prancūzija dabar galėtų sudaryti stiprią tautinę vyriausybę, kuri galėtų kooperuoti Anglijai sulaikyti kitas Europos valstybes nuo karo. Sakoma, kad tuose pasikalbėjimuose Lloyd George minėjęs Čekoslovakiją, Lietuvą, Lenkiją ir kitas valstybes. Vienam tokiam susirinkime būk dalyvavo ir Lietuvos atstovas Paryžiuje Klimas.

LIETUVA KVIEČIAMA Į UŽSIENIO MUGES

KLAIPĖDA. — Atitinkamos įstaigos yra gavusios kvietimus dalyvauti užsienių mūgėse ir parodose. Vienose atsiųsti savo atstovus, kitose išstatyti eksponatų. Nuo vasario 21 d. ligi kovo mėn. 4 d. Londone ir Birmingame buvo Didžiosios Britanijos mūgė. Birmingame buvo sunkiosios pramonės, o Londone lengvosios pramonės mūgė. Pastarojoje buvo parodyta naujausių išradimų pritaikymas pramonės srityje. Leipcigo tarptautinė pavasario mūgė bus kovo 6 — 14 d. Kovo 13 — 27 d. Briuselyje bus tarptautinė prekybos mūgė. Kovo 13 — 19 d. bus Vienos tarptautinė pavasario mūgė. Kovo 11 — 20 d. bus Prahos tarptautinė pavasario mūgė. Vykstantiems į šias mūges teikiamos vizų ir geležinkeliais važiavimo žymios lengvatos.

NORIMA NUSIKRATYTI SVETIMŠALIAIS MEISTERIAIS

KAUNAS. — Nors jau dvidešimt pirmi metai, kai Lietuva nepriklausoma ir Lietuvos pramonė per tą laiką yra gerokai išaugusi ir ištobulėjusi, bet be svetimšalių meisterių vis tiek kai kurios pramonės įmonės negali apsieiti.

Turimomis žiniomis, dabar Lietuvoje esą apie 200 svetimšalių meisterių. Atitinkamų įstaigų esą nusistatyta, kad svetimšalių meisterių nereiktų samdyti. Kadangi svetimšaliai meisteriai Lietuvos darbininkus meisteriais labai nenoriai moko ir tas mokymas per ilgai užsitesia, tai nusistatyta savus darbininkus siųsti į užsienį specializuotis. Dabar tik tariamasis, kaip darbininkų į užsienį siuntimą sutvarkyti. Norima, kad prie to darbo ir pačios įmonės, reikalingos kvalifikuotų meisterių lygia dalimi prisidėtų.

Jugoslavai sako, kad Pietinė Austrija turėtų priklausyti jiems

BELGRADE. — Jugoslavijos Parlamente vakar vienas atstovas atsistojęs pareiškė, kad Jugoslavija, pasekdama Hitlerio obalsiu, turėtų dabar atimti iš Vokietijos Pietinę Austrijos dalį, kurioje gyvena beveik išimtinai slavai, o ne vokiečiai. Jeigu vokiečiai užėmė Austriją tikslu prijungti ją, kaip vokišką, prie Vokietijos, tai Jugoslavija turėtų pasiimti pietinę Austrijos dalį.

Pavojus Lietuvos Nepriklausomybei

Viso pasaulio akys šiandien nukreiptos į mūsų tėvynę Lietuvą. Pasaulis klausia, kas bus: taika ar karas?

Taikos trokštantis pasaulis bijosi, kad Rytų Europoje nekiltų karas, galintis uždegti visą kontinentą. Bet labiausiai rūpi mums, kurių gyslose teka lietuviškas kraujas, kurie esame atvykę iš tos šalies, iš Lietuvos, kurios padangėje šią valandą niaukiasi tamsūs debesys. Nerimas veržiasi į širdis ne tik tiems lietuviams, kurie gimę ir augę Lietuvoje, bet ir tiems, kurie gimę ir augę šioje šalyje. Kiekvienam lietuviškai kalbančiam, jaučiančiam ir mąstančiam žmogui šiandien rūpi, kas bus su jo tėvyne, dar taip neseniai atsikėlusia iš grabo. Kiekvienam iš mūsų rūpi, kas bus rytoj su Lietuva, kurios laisvo ir nepriklausomo gyvenimo 20 metų sukaktį dar tik pereitą mėnesį taip džiaugsmingai minėjome.

Taip, šią valandą, kada iš anapus vandenyno ateina vis neramesnės žinios, tai kiekvienam lietuviui, nežiūrint, kur jis gyventų, nežiūrint kokių pažiūrų jis būtų, rūpi, kad jo senoji tėvynė nebūtų paversta pelenais, kad tie trys milijonai brolių ir seserų, gyvenančių Nemuno šalyje, nebūtų atplėšti nuo žemės.

Rašant šiuos žodžius, dar nežinia, kuo baigsis Lietuvos konfliktas su Lenkija. Nežinia, kaip pasielgs Lietuvos vyriausybė, gavusi Lenkijos notą, kurios turinio šiurkštumu netenka abejoti. Ypač ši nota pažeidžia Lietuvos suverenumo teises toje vietoje, kur reikalaujama išbraukti iš konstitucijos punktą, liečiantį Vilnių, kaip mūsų sostinę.

Jeigu Lietuva, norėdama išvengti karo, bus priversta priimti ištisai visą Lenkijos notą, kurios, deja, negalima pavadinti kitaip, kaip tik ultimatumu, tai savaime suprantama, kad tokiu būdu mes, bent laikinai, oficialiai išsižadėdami savo teisių į Vilnių ir jo kraštą. Jokia tauta, gerbdama savo teises, negali nusileisti tokiam reikalavimui, kokį Lietuvai įteikė imperialistinė ir klastinga Lenkija. Tuo labiau, kad daugiau, kaip septyniolika metų ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio lietuviai, neatlaidžiai reiškia savo pamatuose teises į tą sostinę ir jo žemes.

Štai kur pavojingiausia viso šio konflikto pusė. Štai kodėl mes, iš prigimties būdami ne tik rimti, bet ramūs žmonės, šią valandą priversti susirūpinti, klausdami, kas būtų, jeigu Lietuva negalėtų priimti visų Lenkijos reikalavimų. Štai kodėl yra rimto pavojaus, kad lenkai, pasinaudodami neramia Europos politine situacija, gali bandyti atkartoti gen. Želigovskio smurtą. Štai kodėl mes, Amerikos lietuviai, jau ne sykį jautriai ir energingai atsiliepę į savo senosios tėvynės pagalbos šauksmą, dabar, kaip gal būt niekados, privalome sukrusti.

Galimas daiktas, kad Lietuvos valstybės vyrai, būdami užgrūdyti nuolatinėse tautos sargybos dūmose, sugebės rasti tinkamą išeitį iš šios pavojingos padėties. Galimas daiktas, kad Lietuvai šiuo atveju daug padės kitos draugingos valstybės, kurioms, kaip ir mums patiems rūpi taika, gerovė.

Bet tai tik galimas daiktas. Kaip visados, taip ir šį sykį, privalome daugiausia pasitikėti savo nuosaviomis dvasinėmis ir medžiaginėmis jėgomis. Iki kas bus, iki ateis tos ar kitos rūšies pagalba, ar iki paaiškės konflikto finalas, viso pasaulio lietuviai neturi teisės sėdėti ramiai susidėję rankas. Mes, Amerikos lietuviai, pirmoje eilėje, turime visose kolonijose organizuoti Lietuvos Gynimo Komitetus, kurių pareiga — tuojau ruošti masinius mitingus. Tuose mitinguose turi būti priimamos atatinkamos rezoliucijos, reikalaujančios didžiųjų valstybių sudrausti Lenkiją, bandančią pasmaugti Lietuvos nepriklausomybę.

Turime veikti tuojau. Turime būti pasiruošę ginti Lietuvos nepriklausomybę.

KOKIŲ BŪTA LIETUVOJE DVARININKŲ

Lietuva nedidelė šalis, tačiau joje būta stambių dvarininkų. Kai Lietuva susijungė su Lenkija į vieną valstybę, lenkų didžiūnai ėmė grobti Lietuvoje žemes ir kurti didelius dvarus. Atsirado ir Lietuvių stambių dvarininkų, kurie vėliau sulenkėjo. Tik nedidelė lietuvių dvarininkų dalis paliko ištikima savo tautai. Kai 1893-1895 metais rusai užvaldė suirusią Lietuvos-Lenkijos valstybę, Lietuvoje ėmė rastis ir rusų dvarininkų. Vilnijoje buvo dvarininkų ir valstiečių rusų valdiški bankai. Dvarininkų bankas duodavo paskolas dvarininkams. Kai dvarininkas iki ausų prasiskolindavo, dvarininkų bankas jo dvarą parduodavo iš varžytinių. Varžytinėse prasiskolinusius dvarus pirkdavo valstiečių bankas, kuris dvarų žemes dalindavo atėjūnams rusams kolonistams. Tokiu būdu ėjo Lietuvos kolonizavimas. Po 1831 ir 1863 metų sukilimų rusų valdžia daug dvarų atėmė iš dvarininkų, dalyvavusių sukilimuose. Kai kuriuos tokius dvarus rusų valdžia padovanojo savo ištikimiesiems generolams bei valdininkams. Kitus dvarus išdalino iš Rusijos gilumos atvežtiems burliokams.

Nepriklausomos Lietuvos žemės reforma padarė galą Lietuvos dvarininkams ir dvarams. Dvarai buvo paversti stambiais ūkiais, o paimtoji dvarų žemė buvo išdalinta bežemiams ir mažažemiams. Pagal Lietuvos įstatymus, svetimšaliai Lietuvoje negali nuosavybės teisėmis turėti žemės ir miškų. Kurie svetimšaliai žemės turėjo, tie privalėjo nustatytu laiku savo nuosavybes likviduoti. Žymiausias svetimšalis žeminink as Lietuvoje yra grafas Šuazelis, Prancūzijos pilietis. Grafas Šuazelis iki šiol nepajėgia savo nuosavybės likviduoti. Plateliškis Šuazelis iki šiol tebeturėjo apie 3,000 hektarų miškų. Dabar žemės ūkio ministerija susitarė tuos miškus iš Šuazelio nupirkti, sutarė sumokėti apie 195 milijono litų. Vedamos derybos su palangiškiais Tiškevičiais. Seniau visa Palanga priklausė Tiškevičiams. Pajūriu beveik iki Liepojaus tęsėsi jų miškai. Pagal žemės reformos įstatymą tiktai iš Palangos Tiškevičiaus buvo paimta apie 6,000 hektarų miškų ir laukų. Paliko Tiškevičiams apie 200 hektarų žemės, palocius, didelis parkas Palangoje ir apie 10 vilų. Dabar Lietuvos valdžia veda derybas ir nori iš Tiškevičiaus nupirkti Palangoje jiems priklausantį palocių, parką ir visas vilas. Tiškevičiai prašo pusantro milijono litų, o jiems siūloma milijonas. Tačiau manoma, kad bus susitarta. Taigi, dvarininkai ir iš to, kad jiems po žemės reformos paliko, dar gali puikiai gyventi.

I.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.

Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

AVACIJOS ŠVENTĖS LIETUVOJE

Lietuvos Aeroklubas, su trumpintai vadinamas LAK, per keltą metų visuomenėje sukėlė didelio susidomėjimo. Aviacijos išpopuliarinimui daug padėjo ir Dariaus-Girėno bei Vaitkaus transatlantiniai skridimai. Lietuvos kariški ir civiliniai lakūnai yra jau gražiai pasirodę ir užsieniams. Prieš porą metų trijų lėktuvų eskadrilė labai tiksliai ir vykusiai apskrido visą Europą, aplankydama didžiasias sostines. Keletą kartų Lietuvos lakūnai lankėsi Baltijos valstybėse, Švedijoj ir Suomijoj. Lietuvoje gaminamieji kariški lėktuvai žinovų, priskiriami prie pačių geriausių.

LAK. rūpinasi plėsti civilinę aviaciją ir sklandymą bemotoriniais lėktuvais. Nidos sklandymo mokykla yra jau įsigarsinusi ir užsieniuose. Lietuvos sklandytojai, išsilaikę ore per 22 valandas, savo rekordais užima trečią vietą pasauly (po Vokietijos ir Rusijos).

Labiausiai aviaciją populiarina visuomenėje įvairiose vietose ruošiamos aviacijos dienos. Aviacijos dienomis lakūnai bei sklandytojai tūkstančiams žmonių parodo skraidym oir sklandymo meno, o už nedidelį atlyginimą daugeliui žmonių suteikia vadinamą oro krikštą—duoda progos pirmą kartą paskraidyti.

Aero klubas jau paruošė šių metų aviacijos dienų planą. Aviacijos dienas gegužės-rugsėjo mėnesiais numatyta suruošti Kėdainiuose, Utenoje, Rasciniu o s e, Marijampolėje, Bartininkuose, Šakiuose, Griškabūdyje, Vilkaviškyje, Pilviškiuose, Kaišedoryse, Šeduvoje, Kupiškyje, Molėtuose, Pakruojuje, Linkuvoje, Joniškėlyje, Jurbarke ir Jonavoje.

Šiemet aviacijos dienoms LAK stengiasi paruošti platesnes ir įdomesnes programas.

5,5 MIL. LT. GAUTA PERLAIDOMIS

KLAIPĖDA. — Praėjusiais metais iš įvairių valstybių Lietuvoje gauta pašto perlaidomis 5,500,6000 lt. Daugiausia gauta pašto perlaidomis iš Jungtinių Amerikos Valstybių (4,037,800 lt.), Latvijos (1,-160,300 lt.) ir Anglijos (230,-000 lt.). Iš Lietuvos per tą patį laikotarpį į įvairias valstybes pašto perlaidomis išsiųsta 652,500 litų.

LINDBERGHAS ATVYKO Į ANGLIJĄ

SOUTHAMPTON, Anglija — Amerikos lakūnas pulk. Charles Lindberghas šiomis dienomis su savo žmona atvyko į Southampton ir iš čia tyliai išvyko į Kentą, kur jie anksčiau gyveno ir kur paliko savo vaikus.

KAIP LIETUVOS STUDENTAI LINKSMINASI

Vienybės korespondento pranešimas

Jau seniau rašiau, kaip sodžiuje "vakaruoja" jaunimas aštunto numerio lempos šviesoje. Dabar pasikeisime vietomis ir nuo aštunto numerio lempos nuprogresuosime prie elektros, ir dar labai šviesios elektros.

Mums didžiausio malonumo suteikė žinia, kad mus pakvietė į Žemaičių vakarą Dotnuvoje. Žemaičiai Lietuvoje žinomi, kaip geriausi žmonės. Jie kai geri, tai geri ir nuoširdūs, bet seniau sakydavo, kad jie ir kariauti moką. Sako: "Kas bus, tas bus, o žemaitis nepražus". Taigi perspektyvos labai puikios-žemaičiai kviečia į vakarą ir dar į Dotnuvą. Dotnuva studentų tarpe išgarsėjusi savo vakarais. Programoje išpieštas lokys priminė eilėraštį "Arklys ir Lokys", kuriame pavaizduota žemaičiai ir aukštaičiai.

Kauno stotis tą dieną, kaip didmiesty, atrodė. Visi važiuoja į provinciją atostogauti. Žmonių jūra atliūliuoja į stotį. Saulutė, prasikalusi pro pūkuotą debesį, šviečia, ramina. Nenorom prisiminiau kino kronikos posakį: "Gražu žiemą mūsų Lietuvoje". Netrukus nusiperkame bilietus ir jau rengiamės eiti, kai mūsų bendrakeleivė, apsidairiusi, pamato, kad jos naujas, naujutėlis čemodanas išgaravo į tyrą orą —žodžiu, kas nors jį paėmė. Pašaukėme žandarą ir mūsų panelę nusivedė į policiją, o mes penkias minutes prieš traukinio išėjimą nuo galvos plaukus rauname. Mūsų antra bendrakeleivė staiga pamatė žuvusį čemodaną nežinomo "frantelio" naguose ir mes visi jį puolėme kartu. Jis teisinosi, apsirikęs ir sakosi moksleivis esąs. Moksleivis, tai moksleivis, sakoma, bet brolau, čemodano mums "nenukriauksi" ir mes, be didesnio triukšmo, pasileidome į peroną, kur traukinys jau leisdamas tirštus, juodus dūmus rengėsi mus palikti. Paskutiniu momentu atbėgo ir mūsų pirma bendrakeleivė, kuri, matyt, iš baimės negalėjo nusakyti čemodano spalvą. Sušokome į traukinį ir jau tunelį prašvilpę pasileidome Nemuno pakrantėmis Dotnuvos link. Laukai jau pliki, sniegas, anot Duonelaičio, "putodamas į nieką pavirto" ir laukai juodavo paskendę saulės šviesoje. Traukinys lygiai, ritmingai kaleno ir mūsų jaunas širdis pripildė pavasariška nuotaika. Kas per važiavimas be dainos. Lietuvis jau senai savo džiaugsmus ir bėdas mokėjo apdainuoti liaudies dainoje. Dabar jau kiti laikai. Jau kitos sąlygos, bet kas gražu—tas ir miela, o lietuviška daina argi negražu, argi ne miela. Užtraukėme ir mes. Iš pradžių pamažu, bijodami, bet paskui drąsiai užtraukėme ir jau iki Dotnuvos išdainavome beveik visą kelią.

Jau saulutė leidosi, kai mes sulipome į puikią ūkišką "bričką", kurioj dotnuviečiai veža savo svečius į Akademiją. Kelias prisipildė žmonių einančių ir važiuojančių ir atrodė, kas tik sveikas, gyvas traukė šį vakarą į žemaičių vakarą. Kilometras nuo stoties iki Akademijos greitai prabėgo ir jau mus paėmė kolegos dotnuviečiai savo naguosna. Jie mus pavaišino vakariene, kuri susidėjo iš dešros ir puikaus lietuviško "ragaišio". Valgykloje studentai patys pasitarnauja ir valgo už mažiausias kainas sveiką, lietuviškai gryną valgį. Nuo Kauno studentų jie trūputį skirias. Atrodo sveikesni, nes čia su gamta gyvena ir sveikiau valgo.

Akademija daug ko išmoko. Žiūriu—kambario kertėje stovi du didžiuliai buteliai su vamzdeliais ir koštuvais. Manau: "o kas per aliejus čia?" Pasirodo tai ne aliejus, o tikras lietuviškas krupnikas, padarytas pačių studentų. Vėliau vakare tas krupnikas auksu tekėjo iš grafinkų į stiklelius, o studentai linksmai ūžė.

Salė perketu išklota ir po vaidinimo labai puiku pašokti Panelių ilgos suknelės tik švilpia po salę valso bangų pagautos, o nuo sienų, rėmuose sukaustyti, į visus žiūri garsūs lietuviai. Studentų nuotaika yra žinoma visame pasaulyje. Jie moka vargti ir linksmintis. Rūsyje jau visų nuotaika linksma. Kai kurie eina atsikvėpti į "Žaliąją Girelę", o mes patraukiame į rūsį, kur yra studentiškas bufetas ir kur krupnikėlis upeliais jau plaukia. Pasirodo ir čia netrūksta studentų su gerais balsais ir jie pradeda tarptautinę studentų labai populiarią dainelę, kuri lietuviškai šitaip skamba:

O dienos laisvės ir džiaugsmų,
Kur dingot jūs šiandien?
Kur jūs draugai anų laikų—
Neliko jų nė vieno...
Veltui žvalgaus aš praeitin,
Jaunystės dienos bėg' tolyn,
O jerum, jerum, jerum
O quae mutatio rerum.

Studento spalvos ir ženklai
Nupluko ir paseno.
Užmiršta dainos ir jūokai,
Kuriais tada gyvenom
Aidai studentiškos dainos
Daugiau jau nebesikartos
O jerum...

Taip studentai įsivaizduoja savo gyvenimą, kaip šioje dainoje. Kol studentų dienos ir ženklai nenubluko, tol jie linksminasi. Vieni kitus sveikina, draugiškai bučiuojasi ir bendrai, draugiškai, linksmai praleidžia laiką.

Staiga kaž kaip prisiminiau, kad šį vakarą lietuviai Paryžiuje apgins savo Europos meisterio vardą. krepšiny ir mes greitai pasileidom per Akademiją ieškoti radijo. Suradome pas kolegas bendrabutyje ir išklausėme tos liūdnos istorijos, kurioje lietuviai taip nelaimingai pralaimėjo. Tačiau lietuviai moka ne tik laimėti, bet ir pralaimėti. Jie savo pralaimėjimais mokosi, tad ir mes, kiek blaiviau pažiūrėjome į visa tai ir leidomės žemyn į salę pasišokti.

Vieno dalyko vistiek neiškentėsiu nepriminęs apie studentiją. Yra užsilikęs gana puikus paprotys studentėms nešioti savo krašto tautiški drabužiai. Tad ir dabar žemaitės studentės pasipuošė savo įvairiaspalvėms suknelėms ir gražiai derinosi prie tų, kurios buvo balinėmis apsivilkę. Žemaičių tautiniai drabužiai yra ypač gražūs, nes čia dominuoja geltona spalva ir smulkūs, meniški raštai. Toks studenčių paprotys yra tikrai pagyrimo vertas. Kiek čia gražumėlio, kiek čia tausakos išsugdyta!

Kas per žemaitiškas vakaras be žemaitiškos klumpės? Čia jau apsileidimas vistiek, manau. Pasirodo, ir čia dotnuvietės puikiai apgalvojo situaciją ir atnešė puikią, žemaitišką klumpę, patubdytą ant lėkštės. Klumpė buvo leista į loteriją ir mūsų bendrakeleivei pavyko išlaimėti pusę klumpės.

Kariškas orkestras grojo Strausso valcą, o porelės tik suposi, kaip įmanydamos po parketą. Valsą studentai šoka kaip Vienoje-tai yra suktą, o žemaitės, savo tautiškais drabužiais apsivilkusies, atrodė kaip įvairiaspalvės paukštės, kurios skrajojo po salę. Čia kažkodėl prisiminiau iš Duonelaičio raštų eilutes "ir būrai šokinėdami po aslą lietuviškai spardėsi". Čia jau ne būrai, bet rinkta Lietuvos inteligentija "spardėsi"—būsimieji agronomai, būsimosios šeimininkės ir agronomės. Tokių žmonių Lietuvai reikia, kad pakeltų žemės ūkį į tokį aukštį, kokį dabar turi Danija ir Olandija. Šito aš rimtai jai linkiu.

Eduardas Styra

SPENCER TRACY
Gavo 1937 m. dovaną, kaip geriausias filmų artistas už vaidinimą filmoje "Captain's Courageous"

1937 METŲ ĮVYKIAI LIETUVOJE

1) Į Kauno muziejų atvežtas Egipto karalienės Chatepsut-De-El-Bakri s a r k o fagas. 3,000 metų senumo.

2) Lietuviško cukraus pagaminta 27½ milijono kilogramų. Runkulių buvo pasodinta 8,000 ha. Tai nauja žemės ūkio šaka Lietuvoje, bet puikiai gyvuoja. Lietuvos cukrus pasižymi geru skoniu ir dideliu saldumu.

3) Pieno, pieno produktų bei sviesto į užsienius išvežta per 14 milijonų kilogramų ir gauta per 33 milijonus litų. Pieno gamyba kasmet gerėja ir auga. Ūkininkai tiek pažengė pirmyn kultūroje, kad jau vejasi senąsias kultūringas ūkiškas valstybes.

4) Ūkininkai savo troboms statyti ir joms gerinti gavo iš vyriausybės 870,325 litų pašalpos. Tą pašalpą gavo 6,040 ūkininkų. Be to dar sudarytas projektas Lietuvai sumūrinti.

5) Sukako 15 metų, kai Amerikos lietuviai savo Tėvynei padovanojo Laisvės Varpą. 1922 m. tą varpą šventino a. a. kan. Tumas Vaižgantas, pirmasis skambino a. a. žymus tautos veikėjas Petras Vileišis.

6) Į Karo Muziejaus bokštą įkelta 35 Kovos Varpai, kurie pavadinti vardais tų vietų, kur ėjo didžiausios kautynės dėl Nepriklausomybės.

7) Pakeistas Baudžiamasis Statutas, kad mirti nuteistieji turės mirti nuo dujų.

8) Kaune mirė kompozitorius Mikas Petrauskas.

9) Į viensėdžius išsiskirstė 757 kaimai.

10) Pasodinta trys milijonai medelių Lietuvai pagražinti.

11) Išleista įstatymai drausti gyvybei ir nuo nelaimės tuos darbininkus, kurie dirba pas ūkininkus.

12) Lietuva liko Europos krepšinio nugalėtoja (meistras). Tuomet Lietuvos sportininkai nugalėjo ir lenkus.

13) Per metus nusausinta 35,000 hektarų žemės.

14) Sukako 10 metų, kai Kaune įsteigtas Pienocentras. Per 10 metų perdirbta du milijardai kilogramų pieno ir eksportuota 72 milijonai klg. sviesto. Už pieno gaminius iš užsienių gauta 333 milijonai litų.

15) Įsteigta bendrovė, kuri visą Lietuvą apšvies elektros šviesa.

16) Mirė Jonas Lapėnas, apie kurį rašė visos Europos laikraščiai.

17) Pradėta statyti Panevėžio-Saldutiškio ruože siaurasis geležinkelis.

18) Išbandyta, kad Lietuvoje gali puikiai augti vynuogės ir žemės riešutai.

19) Mirė generolas S. Žukauskas ir Petro Vileišio sūnus Vytautas.

20) Alytuje per Nemuną pastatytas geležies ir betono tiltas, kuris atsiėjo 1.170,000 litų.

Čia paminėta tiktai keliolika svarbesnių nuveiktų darbų Lietuvoje. Smulkesnių, bet naudingų darbų visoje Lietuvoje įvykdyta keli šimtai.

Iš to trumpo rašinio aiškiai matyti, kad Lietuva gražiai gyvuoja, progresuoja ir deda pastangų, kad ji būtų kultūringa ir ekonomiškai tvirta.

P. Kriukelis

DIKTATORIŠKAS DEMOKRATIŠKO KELEIVIO REIKALAVIMAS

Štai ir vėl Bostono Keleivyje prirašyta apie Smetoną ir "meilius". Taipgi pripliaukšta ir išlieta tulžis prieš tuos asmenis, kurie gavo ordinų ženklus. Žiūrint į tai, rodosi, kad kas būtų jiems duoną atėmęs.

Jie dažnai giriasi, stoją už demokratiją ir kovoją už spaudos žodžio ir partijų laisvę. Bet tai parašyta tik Keleivyje ir Laisvėje. Jų darbai kur kas blogesni, negu Hitlerio ar Mussolinio. Pavyzdžiui, smerkia Keleivis Tėvynės redaktorių ir SLA sekretorių Viniką už tai, kad jie buvo apdovanoti medaliais...

Hitleris, užimdamas Austriją pareikalavo, kad tos šalies valdžia atiduotų Vokietijai savo šalį per 24 valandas, o jei ne, tai jėga Austrija bus prijungta prie Vokietijos. Visas pasaulis nusistebėjo tuo Hitlerio žygiu. Ir dabar, paėmęs Austriją į savo rankas, pradėjo šeimininkauti, kaip namie. Bet mes negalime perdaug stebėtis Hitleriu, nes jis valdo šalį, kur yra kelios dešimtys milijonų jam pritariančių žmonių.

Bet turime stebėtis, pamatę Keleivyje straipsnį, kuriame yra šmeižiamas SLA centro sekretorius M. J. Vinikas su Vitaičiu, reikalaujant jų rezignacijos iš Susivienijimo tik dėl to, kad jie gavo Gedimino ordino ženklus. Tai štai koks jų demokratiškumas.

O kas būtų, jei jie turėtų Hitlerio ar Mussolinio jėgą? Jie elgtųsi aršiau, negu tie diktatoriai. Jeigu jie dabar, dar nieko neturėdami susivienijime, jau taip elgiasi, tai kas būtų, jei jie paimtų visą SLA į savo rankas?

Jie sako, kad SLA yra nepartinė organizacija. Taip. Bet ji yra tautinė organizacija ir jos konstitucija rodo, kad būtų valdoma lietuviškai, o ne rusiškai ar kitaip. O ko socialistai lenda į SLA, ar politiniais sumetimais? Jie žino, kad pasiėmę susivienijimą į savo rankas, galės visi pasinaudoti Susivienijimo turtu. O dabar, kai Vinikas yra sekretorium, tai jiems negalima prieiti, turi tik laižytis, žiūrėdami ir seilę rydami. Dėl to jų nusistatymas — pašalinti iš SLA visus tautininkus, kad tokiu būdu jie galėtų šeimininkauti, kaip Hitleris Austrijoje.

Kitas dalykas. Jie puola Vitaitį, kad jis toks ir toks. Bet iš tikro, tai dar niekas nematė, kad Tėvynėje būtų įžeidinėjami atskiri asmenys, kaip, pavyzdžiui, Keleivyje. Girdi, Vinikui ir Vitaičiui bus sarmata pasirodyti žmonėms, kad jie gavo ordinus. Ar jūs girdėjote dar didesnį absurdą?

Keleivis gali sau pliaukšti ir daryti, ką tik jis nori. Bet SLA nariai žino sekretorių Viniką, ir žino, kad jis, ištarnavęs Susivienijime jau tiek metų, nieko blogo nėra padaręs organizacijai. Priešingai—sąžiningai dirbo per tuos metus, ir jis yra tinkamiausias tam darbui ir dėl to turės toliau pasilikti centre, neduoti tiems akiplėšoms pasigrobti SLA turtą, kur nariai yra sudėję per metų metus.

Štai kodėl šiuos rinkimuose visi SLA nariai turėtų balsuoti tik už šiuos asmenis:

Teis. Laukaitis, Bukšnaitis, M. J. Vinikas, A. S. Trečiokas, Mockus, Kerševičius ir dr. Biežis. Šie visi žmonės rūpinasi savo tautos žmonių reikalais, o ne Ispanija, ar Rusija.

A. Žilvitis

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN, NEW YORK, MONDAY MARCH 21, 1938. — Number twelve

TAKE IT OR LEAVE IT

VITALIS BUKSNAITIS

As I write this column banner headlines on the front page of every newspaper in New York are vividly bearing out my contention that the peculiar looking bird which adorns the Polish coat of arms is not an eagle but a vulture.

—o—o—o—

"Border incidents" similar to the one which is supposed to have begun the present fireworks have been numerous. Clashes between Polish and Lithuanian border patrols have occurred frequently. But this time it was not a Lithuanian who was killed, but a Pole. And so, Poland threatens to march on to Kaunas.

—o—o—o—

There are many miles of land, sea and air between the United States and Lithuania. Internal political activities in Lithuania are of little or no concern to Lithuanian Americans. So long as Lithuania remains independent, it makes no difference to us who governs, or what form of government prevails there, so long as the business of governing the nation is in the hands of Lithuanians themselves.

—o—o—o—

When a foreign power possessing no similarity of race language, characteristics or traditions to our sisters, brothers, fathers, mothers and other of our relatives in the land of our forefathers steps into Lithuania with the avowed purpose of doing to our relatives what it has done in the Vilnius territory, it is time for us to make a very strong and definite stand.

—o—o—o—

It may be that Poland, with her vastly superior military strength and power, may force Lithuania to relinquish her claims on her historic capital, Vilnius. It may be that Polonia may even stage her threatened march on Kaunas successfully. All these possibilities may be a fact by the time you read these words.

—o—o—o—

But let us remember one thing. No matter what happens, whether by resorting to brute force or to "diplomacy", if Poland succeeds in taking physical possesion of either Vilnius or Kaunas, Lithuania's sons and daughters will still carry on in the tradition which has been followed for centuries. The Poles will not be the first ones to attempt the extermination of the Lithuanian race. The Russians tried for centuries, and failed miserably.

—o—o—o—

Poland may succeed in erasing Lithuania's boundary lines from the map of Europe. But, if we are to consider the history of Lithuanians suffering from past oppressions, I think we may safely be assured that the Lithuanian race, language, traditions and characteristics will not perish from the earth no matter what measures Poland may take.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section Edited By Vitalis Buksnaitis

SLA FUTURE HINGES ON OUTCOME OF PRESENT ELECTIONS

Defeat of Laukaitis–Bukšnaitis slate may result in "purge" of all Alliance members opposed to Socialist–Communist "united front"

BROOKLYN, N. Y.—Dozens of reliable eyewitnesses were located this week who corroborated the fact that during a recent visit to the Lithuanian American Citizens' Club here, Mr. P. Grigaitis, Socialist leader and editor of the Chicago Naujienos, made statements to the effect that the present SLA elections would result in a clean sweep for candidates opposing those endorsed by the Committee of Younger SLA Members and that the contemplated victors propose to make their expected victory even more sweet by expelling from the Alliance all those whose political ideas do not correspond to their own. It is interesting to note that Mr. Grigaitis has been traveling all over the country campaigning for the "United Front" slate featuring the messrs. Bagočius and Mažiukna, and so his opinions may be interpreted as being those of the supporting cast in general.

In citing the above incident, the Committee of Younger SLA Members merely wishes to point out the essential difference of tactics employed. Where the opposition attempts to make of a non-partisan fraternal organization's election a straight political party issue, the Youth Group ignores partisan and political connections and stresses the fitness of its candidates for the various offices. We come to praise our candidates, not to bury theirs. Incidentally, the Laukaitis-Bukšnaitis slate is so strong that the only objection the opposition could make so far was in the feeble attempt to label our candidates "fascist". And since the "United Front" tacks this appelation on everyone who does not agree to scrap the Bible for a volume of Karl Marx, even this attack is too absurd to consider.

RICHMOND Hill, N. Y.—SLA Lodge 372 held its monthly meeting on Tuesday, March 15th, listened to reports from various comittees in charge of the extremely successful dance which the lodge had presented the previous Sunday, and voted unanimously for the candidates indicated on the accompanying ballot:

In order to assure readers of this page the latest results of the elections, which will not be over before May 5th, members of the SLA are respectfully invited to forward a tabulation of votes cast in their respective lodges to the editor of this page. An effort will be made to present the latest results whenever possible.

Vytautas G. Vizbara Secretary
Committee of Younger SLA Members

BALOTAS

Įrašyk kryželį (X) ties vardu to kandidato, už kurį atiduodi savo balsą.

Balsuoti galima tik už vieną kandidatą į kiekvieną urėdą, išskirjant Iždo Globėjų urėdą, į kurį reikia balsuoti už du kandidatus.

No. 1 Ant Prezidento	~~F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.~~	
	W. F. Laukaitis, Baltimore, Md.	X
	~~Kl. Jurgelionis, Chicago, Ill.~~	
No. 2 Ant Vice Prez.	~~J. K. Mažukna, Pittsburgh, Pa.~~	
	V. Bukšnaitis, Richmond Hill, N. Y.	X
No. 3 Ant Sekretoriaus	M. J Vinikas, New York, N. Y.	X
	~~J. Miliauskas, McKees Rocks, Pa.~~	
	~~J. Andziulaitis-Ansell, New York, N. Y.~~	
No. 4 Ant Iždininko	~~K. P. Gugis, Chicago, Ill.~~	
	A. S. Trečiokas, Newark, N. J.	X
	~~B. Simokaitis, Chicago, Ill.~~	
No. 5-6 Ant Iždo Globėjų Balsuok Už du	S. Mockus, So. Boston, Mass.	X
	~~E. Mikužiutė, Chicago, Ill.~~	
	V. A. Kerševičius, Scranton, Pa.	X
	~~J. Marcinkevičius-Martin, Kenosha, Wis.~~	
	~~J. K. Urbonas, Shenandoah, Pa.~~	
	~~M. P. Soponis, Minersville, Pa.~~	
No. 7 Ant Dr.-Kvot.	~~Dr. J. S. Stanaslow, Waterbury, Conn.~~	
	Dr. S. Biežis, Chicago, Ill.	X
	~~Dr. S. W. Stanulienis, Shenandoah, Pa.~~	

LITHUANIAN PROFESSIONALS ASSOCIATION RESOLUTION

WHEREAS, the independence of Lithuania is being threatened by Poland, and

WHEREAS, Lithuania is the bulwark of democracy in the Baltic states, and

WHEREAS, the independence of small nations has been guaranteed by the League of Nations, and

WHEREAS, the democratic governments have impliedly and expressly through their diplomatic channels and otherwise sought the continuance of democratic nations, large or small, and

WHEREAS, the sanctity of treaties and promises are being disregarded and the rule throughout the world seems to be might instead of right, and

WHEREAS, nations have pledged themselves against aggrandizement, and

WHEREAS, Lithuania as a democratic nation has only an army of Twenty-Four-Thousand men and is unable to defend herself, and

WHEREAS, Poland has issued an ultimatum in which she demands diplomatic harmony between the two nations within a short period of forty-eight hours although diplomatic relationship has not been established for the past eighteen years, and

WHEREAS, Poland has utterly disregarded the bounary treaty of October 7, 1920 and has unlawfully occupied Vilna, the real capital of Lithuania together with one-fourth of the territorial possessions of Lithuania which is the cause of absence of diplomatic relationship, and

WHEREAS, Poland knows that Lithuania will not concede to diplomatic relationship until its territorial possessions are restored, and

WHEREAS, Poland is now seeking to occupy more territory of Lithuania through a semblance of a claim of pretense, be it now

RESOLVED that Lithuanian people in the United States and throughout the world are opposed to any act or acts by Poland to force diplomatic relationships between the two nations on account of the aforesaid territorial dispute, and be it further

RESOLVED the citizens of the United States of Lithuanian descent seek to preserve the Lithuanian territorial possessions and its independence and are desirous of maintaining peace, be it further

RESOLVED that the nations of the world and more particularly the United States make every effort to preserve the independence and the peace of Lithuania to avoid a World War.

The foregoing resolutions have been adopted by the Lithuanian Professional Club this 17th day of March in the year of Our Lord One Thousand Nine Hundred and Thirty Eight.

IN WITNESS WHEREOF the Committee of the Lithuanian Professional Club have hereunto set their hands and affixed its seal the day and year above written.

Lithuanian Professional Club
by

Attest:
(Rev.) Joseph Aleksunas
Acting Secretary
Rev. John Balkunas
Committee
Alfred J. Wentz
Edward Wm. Zukauskas, M. D.

BALTIC AMERICAN SOCIETY ACTIVE

WASHINGTON, D. C. — The Baltic American society is cooperating with the Travelers Club of Catholic University in presenting a Lithuanian night in the Music Building Auditorium on the University campus on March 27th at 8 P.M. Lithuanians from out of town are cordially invited to attend.

The program will consist of interesting talks by Mr. Louis Bean, Lithuanian born economist and assistant to Secretary Wallace and by Mr. Nadas Rastenis, Baltimore attorney and poet. Other features of the evening will be poetic readings by Mrs. Rastenis, a readings by Mrs. Rastenis, a sical Lithuanian music and an unique exhibit of Lithuanian stamps, amber and handicraft.

L. J. Esunas
(Staff Correspondent)

LITHUANIAN SCHOOLS SHUT DOWN

VILNIUS. — The last of a chain of two hundred Lithuanian primary schools once maintained by the Rytas Educational Society in Vilnius was closed in Dainava by order of the local Polish authorities on February 26th. Polish authorities also indicated the closing of the last remaining Lithuanian high schools in Vilnius (Vytautas the Great High School) was imminent.

JAIL VILNIUS LIBRARIAN

VILNIUS.—P. Valentukavičius, manager of Lithuanian libraries in Dubičiai and Mantautai, was tried in the Lyda district court and was found guilty of circulating Lithuanian books published in Kaunas and of listening to radio broadcasts from Kaunas. He was sentenced to three years in prison and his rights were taken away for a period of five years. Three other Lithuanian librarians in the Vilnius district have already received like sentences and seven are awaiting trial, faced with similar charges.

CHEERS, JEERS AND REFLECTIONS

(Excerpts from letters received by the editor)

COLLEGIATES NO REDS

WILMINGTON, Del.—All too often our Marxist press takes the liberty of assuming that all college undergraduates are fairly seething with revolt, and frequently the activities of the Student Union are described to prove this assertion.

The Student Union represents perhaps 20,000 young people out of nearly a million who are undergoing some sort of higher education. The 20,000, however, take such things as peace and war, organized labor, cooperatives and race problems pretty seriously. They differ widely among themselves, but as the reports from their various conventions have indicated, they have a decided leftist tendency. They have, or did have, eight Communists and eight Socialists on a national executive committee of thirty. Maybe this is something to get excited about, but more likely it is not. There is not much danger of a revolution starting among them. There is more danger that a million other students, not members of the union, will remain largely indifferent to the fact that there are such things as social problems.

Our college youth is not radical now and never was radical. It is horribly afraid of doing the wrong thing. Its thinking too often follows the same stereotypes. One would not want it to kick over the traces. But one would be willing to believe that higher education was getting somewhere if all groups of students were stirred to do some active thinking of their own. They may be sick of being told that in a few years they will have much to say about the way our country and our civilization are being run, but that is the truth. They have no right to be sociologically and economically illiterate. What they now think doesn't matter half so much as does the obligation to think—to look at this middle-aged world coolly and objectively and arrive at some reasoned conclusion as to what might be done to improve it.

Jonas Baliunas

Louise Rainer
Received Actresses award of 1937 for best play: "The Good Earth".

STAGE & SCREEN
by MILTON COHEN

"Wine of Choice" is proving popular with the Theatre Guild's subscribers. There have been more letters of congratulation and encouragement for this play than for any other this season. The guild's out-of-town subscribers (of which there is a total of almost 75,000 in Chicago, Philadelpria, Pittsburgh and Washington* have had a good season this year. They have seen, in addition to the Guild shows, such productions as "Julius Caesar", "Shadow and Substance", "Father Malachy's Miracle", "A Doll's House", "Yes, My Darling Daughter", "Tovarich" and "Bachelor Born".

* * *

Four new plays are on schedule for next week, treating of everything from lunatics to Hollywood children going to school. The first to arrive will be "Spring Thaw", a comedy by Clare Kummer which opens Monday at the Martin Beck Theatre. It is a production by Max Gordon, and has Roland Young as the star.

* * *

Tuesday is the date and the Ritz the theatre for "Schoolhouse on the Lot", a work by Joseph A. Fields and Jerome Chodorov which tells about the youngsters who learn while they earn. The cast will include Onslow Stevens, Mary Mason, Betty Philson and Robert H. Harris. Besides these there will be fourteen child actors and actresses.

* * *

On Wednesday, Ethel Barrymore will open at the Hudson Theatre in "Whiteoaks", a dramatization of the Mazo de la Roche novel. An Englishman, Victor Payne-Jennings, is the producer and the supporting cast will include Stephen Haggard, Robert Shayne and Ethel Colt. The last play of the week is "All the Living" dramatized by Hardie Albright from a book called "I Knew 3,000 Lunatics". The producer, Cheryl Crawford, will offer it Thursday at the Fulton Theatre with a cast including Sanford Meisner, Lief Erickson, Elizabeth Young and Sheila Trent.

Paul Vincent Carroll, author of "Shadow and Substance" at the Golden Theatre was the guest of honor and speaker at the annual dinner of the Shamrock Club, Thursday, at the Hotel Commodore. A plaque in tribute to the playwright's contribution to Irish letters was presented Carroll by Charles T. Rice, president of the club and members of the executive committee of the American Irish Historical Society.

* * *

The Group Theatre will give a special Sunday evening performance, April 3, of "Golden Boy" the Clifford Odets play which recently passed its 150th showing at the Belasco Theatre, as a benefit for the Theatre Arts Committee for Peace and Democracy, which will turn over the proceeds intact to the cause of Loyalist Spain.

* * *

New York, the Ides of March.—The spirit of Julius Caesar celebrated the anniversary of its departure from the terrestial plane by making a brief appearance in the office of the press department of the Mercury Theatre to demand full credit for all performances of Shakespeare's dramatization of the aforementioned departure and ensuing eventts.

* * *

Moviegoers know Brian Aherne as the tall, handsome and romantic figure who won their admiration two years ago when he made love on the screen to Joan Crawford, and then disappeared. The dramatic stage world has, in the meantime, had his services in Shakespere's "Othello" and "King Richard". Now he's back on the screen again, and with Constance Bennett as his romantic lure, comes to the Capitol Theatre in as modern and amusing a role as any romance-hunting moviegoer could wish. The story, by Jack Jevne and Jack Moran, was directed by Norman McLeod. Favorites included in the cast are Alan Mowbray, Patsy Kelly, Bonita Granville and Billie Burke.

* * *

"Love, Honor and Behave", an engaging comedy about young married life, and co-starring two sensational young actors, Wayne Morris and Priscilla Lane, opened at the Strand Theatre. "You'll remember Morris as the "Kid" of that recent success, "Kid Galahad", in which he sky-rocketed to stardom. Six-foot-four of blonde and grinning manhood, he's the answer to any maiden's prayer and a swell actor besides. As for Priscilla Lane, she's the small armful of crooning dynamite who vamped her way to fame in "Varsity Show". The team is said to be one of the most romantic and delightful pairs the screen has ever had.

* * *

Deanna Durbin in her third Universal starring picture, "Mad About Music", is being held over for a second week as the screen attraction at the Roxy Theatre. The current Fanchon and Marco stage revue is also being held over. "Mad About Music", acclaimed by both press and public as 15-year old Deanna Durbin's most entertaining screen appearance, was prepared for the screen by Bruce Manning and Felix Jackson from an original story by Marcella Burke and Frederick Kohner.

"Jezebel", Warner Bros'. film drama of the deep South in pre-Civil War days, with Bette Davis in the starring role, will be held over for a second week at the Radio City Music Hall. Featured with Miss Davis are Henry Fonda, George Brent and Margaret Lindsay. Also to be continued for a second week is the Leon Leonidoff stage spectacle "Gazette".

* * *

New shows greeted St. Patrick's Day, Thursday, at all RKO Theatres in the Greater City. Katherine Hepburn and Cary Grant in "Bringing up Baby" with Barry Fitzgerald of the famous Abbey Theatre in Dublin in the supporting lead, is the top feature at the Palace. Albee and the Manhattan, Bronx and Westchester houses. "Swing Your Lady", the rural comedy with Humphrey Bogart and Louise Fazenda will be the added attraction at all but the Albee which will second feature "Midnight Intruder" with Louis Hayward, Barbara Read and EEric Linden. The RKO Brooklyn and Queens houses will present William Powell in "The Baroness and the Butler" and "Gold Is Where You Find It" with George Brent, whose birthplace was Ireland, Olivia de Havilland, Claude Rains and Margaret Lindsay.

* * *

"In Old Chicago", 20th Century-Fox romantic dramatization of the Chicago fire, goes into the twelfth week of its two-a-day run at the Astor Theatre. The picture made its world premiere at the Astor. Tyrone Power, Alice Faye, Don Ameche, Alice Brady, Andy Devine and Brian Donlevy play the leading roles in a cast which includes thousands of featured and extra players. It was directed by Henry King, and produced under the supervision of Darryl F. Zanuck.

* * *

"The Big Broadcast of 1938", starring W. C. Fields goes into its second week at the Paramount Theatre.

* * *

Rudy Vallee has completed his starring job in "Gold Diggers in Paris", Warner Bros.' forthcoming musical spectacle, and expects to be back on Broadway early next week, according to a dispatch from the film company's West Coast studios. In this new edition of the annual "Gold Diggers" series, Vallee heads an unusually large cast that includes such musical comedy experts as Rosemary Lane, Hugh Herbert, Allen Jenkins, Gloria Dickson, Melville Cooper, Mabel Todd and the Schnickelfritz Band.

* * *

The Belmont Theatre announces that on Friday evening, March 25, it will present the American Premiere of one of the most distinguished French films ever made, "Life Dances On" (Un Carnet de Bal), by the celebrated French director, Julien Duviver, and which was awarded the Gold Cup (highest award) at the 1937 Venice Biennial Film Exposition as the finest film produced throughout the world in that year. The film was written and directed by Mr. Duviver, who is now under contract to MGM in Hollywood as a result of it.

* * *

Samuel Goldwyn has loaned David Niven to Twentieth Century-Fox for a feautred role in "Three Blind Mice" which will co-star Joel McCrea and Loretta Young. The actor will shortlly return from a vacation in Sun Valley. Niven previously appeared in Goldwyn's "Dodsworth" and "Beloved Enemy", and last year he was borrowed for an important role in Selznick's "The Prisoner of Zenda". The three features are United Artists releases.

* * *

DIRECTOR IN BRONZE—Pictured on the set of "Joy of Living," in which he guided Irene Dunne and Douglas Fairbanks, Jr., Director Tay Garnett is surveying a bronze bust of himself being shown by its maker, Deszo Lanyi, an accomplished Hungarian sculptor in Hollywood as a representative from Coronet and Esquire Magazines.

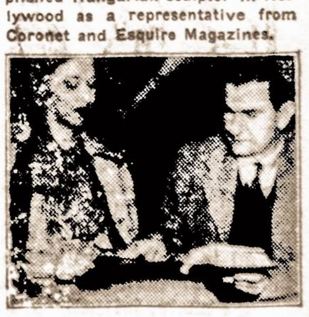

STARLET CONS HER LINES—Vicki Lester, who plays the romantic lead opposite Allan Lane in "This Marriage Business," checks over her next scene with assistant director Eddie Donahue. Victor Moore has the star role in this dramatic comedy.

VIENYBĖ

LIETUVOS LENKIJOS KRIZĖS ATGARSIAI NEW YORKE

Jau kovo 16 d. vakare New Yorko spaudoje ir radijo pranešimuose pradėta skelbti apie incidentą Lietuvos Lenkijos administracijos linijoje, bet, palyginus tą pranešimą su vėliausiais įvykiais, Centralinėje Europoje, jis buvo menkos svarbos ir buvo laikomas kaip paprastas įvykis, kokių jau ir anksčiau įvyko administracijos palinijy.

Kitą dieną, tarytum vulkanas išsiveržė, visi vietiniai ir net visos Amerikos laikraščiai per visus savo pirmutinius puslapius dvicolinėmis raidėmis skelbė, kad Lenkija grasina užimti Lietuvą. Tokios antraštės kaip "Lenkija žygiuoja į Lietuvą, Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą, Lietuvos pakariuomenė, Lenkai demons-Kariuomenė, Lenkai demonstruoja Vilniuje" ir tt. Bematant amerikiečių akyse pastatė Lietuvos Lenkijos ginčą dėl Vilniaus virš įvykių Austrijoje, Ispanijos pilietinio karo ir Chamberlaino nesutikimų su ministrais Londone.

Bulvarinė spauda nuo kovo 17 d. iki kovo 19 d. beveik be paliovos skelbė, kad karas tarp Lietuvos ir Lenkijos neišvengiamas. Netrūko ir tokių nesąmonių, kad būk Sovietų kariuomenė jau Kaune, kad lėktuvais iš Minsko gabenama rusų kareiviai ir ginklai, kad Vakarų Lietuvoje pastatyta daugybė kareivinių Rusijos kareiviams.

New York Associated Press, United Press, International News Service ir kitose žinių agentūrose aparatai be paliovos veikė, priimdamos pranešimus apie Lietuvos Lenkijos santykius, demonstracijas, vieni kitus kontradiktavo. Įtempimas ir dalinai pasipiktinimas buvo aiškiai matomas telegrafistų veiduose. Per visą valandą gautas telegramas, palyginus, atrodė, kad Europoje kiekvienas korespondentas siuntė pranešimus, bet visi vienas kitam prieštaravo. Juo daugiau juos skaitei, juo mažiau galėjai suprasti kas darosi.

Būriai žmonių, sustoję vakarais ties New York Times namu, Times Square, skaitė vėliausius pranešimus apie Lietuvą. Žmonės aiškiai simpatizavo Lietuvai ir piktinosi Lenkijos žygiu. Kiti stebėjosi, kaip tokia maža valstybė Lietuva gali taip ilgai vilkinti su teigiamu atsakymu galingai Lenkijai.

— Maža valstybė, bet Lenkijos nebijo. — Sako viena moteris.

— Jeigu lenkai užimtų Lietuvą, tai Lenkijai nebus garbės. — sako kita.

— Tai vis Hitlerio darbas. — sako praeidamas žydelis.

Laikraščių kioskai nespėdavo užsakyti daugiau laikraščių. Žmonės juos skaitė ir domėjosi Lietuva — "Little Lithuania".

Bet kaip jautėsi lietuviai? Galima sakyti, kad staigus lenkų žygis prieš Lietuvą, taip nustebino lietuvius, kad tarytum kas juos apsvaigino. Retas drįso garsiai kalbėti, tarytum nenorėjo tikėti. Telefonais žmonės šaukė ir klausė kas girdėti Lietuvoje. Ar lenkai dar neužėmė Lietuvos? Ar Rusija eina į pagalbą Lietuvai? Ką darys Hitleris? Ir taip toliau.

Mūsų jaunuoliai, ypač čia gimę, pradėjo šaukti amerikonų laikraščius ir juos mokyti, kad reikia rašyti "Kaunas", o ne "Kovno".

Kai kur drabužių siuvyklose, kur dirba lenkai ir lietuviai, vienas kitas lenkas pareiškė, kad, girdi, lietuviai bijosi lenkų, išdavoje vienas lenkas susidūrė su grindimis ir grįžo tą dieną namo su nelygia galva, kartais su juoda akimi.

Alinėse ,kur susirenka lenkai ir lietuviai, nestigo ginčų ir vieno kito smūgio. Bet aplamai viskas baigėsi gana ramiai. Buvo lenkų, kurie apgailestavo Lenkijos žygiu prieš Lietuvą, buvo ir lietuvių, kurie manė, kad geriau išsižadėti Vilniaus, negu netekti visos Lietuvos.

Laikraščiai ir telegramų agentūros šaukė lietuviškas redakcijas ir prašė paveikslų iš Lietuvos: Kauno vaizdų, Dirmanto, Tūbelio ir kitų Lietuvos ministrų paveikslų. Viena agentūra turėjo Vilniaus katedros vaizdą, bet nežino, ar tai babtistų ar Romos katalikų bažnyčia ir kaip ji vadinasi.

Visi skubino, skubino rašyti, skubino dirbti, skubino skaityti, klausyti ir net galvoti. Tai buvo savotiškas choasas. Netikrovė buvo kankinanti ir skaudi. Kai kurie dėl to net pradėjo degtinę gerti.

Kiti išsigėrę, atėjo į Vienybės redakciją, savo piktumą išleisti, akmenį nuo širdies nuversti. Pasiguosti ir pasikoliotį.

— Ką jūs išgamės, Lietuvą norite parduoti! — šaukia vienas.

— Vyrai, teisybę rašet, amerikoniškų laikraščių nesupaisysi, — sako kitas.

— Ar žinių turite iš Lietuvos? — klausia trečias.

— Ko jūs slepiate teisybę? — klausia buvęs komunistas, bet dabar staiga supatriotėjęs.

— Važiuosime su lenkais kariauti! — sako neseniai grįžęs iš Lietuvos žmogus. Ir taip nuo ryto iki vakaro.

Pagaliau sukruto ir lietuviškų laikraščių redaktoriai. Penktadienį sušaukė specialų susirinkimą ir nutarė sekmadienį kovo 20 d. Cooper Union salėje surengti masinį mitingą. Reikia kas nors daryti. Iš Amerikos į Lietuvą per pora valandų nenuvažiuosi, o juk reikia kaip nors Lietuvą nuo lenkų ginti.

Po susirinkimo į Kauną pasiųsta šitokio turinio telegrama:

Pavojaus valandoje New Yorko lietuvių laikraščių: Amerikos, Laisvės, Naujos Gadynės, Tėvynės ir Vienybės iniciatyva suorganizuotas Lietuvos Gynimo Komitetas. Visoje Amerikoje organizuojami panašūs komitetai ir masiniai mitingai. Mes su jumis. Pasirašė: Laučka, Mizara, Strazdas, Vitaitis, Tysliava.

Kitas lietuvis siunčai telegramą ir ragina visus Amerikos lietuvius prašyti Prezidento Roosevelto užtarti Lietuvą.

Visi kas tik kuo galėjo norėjo pagelbėti Lietuvai, visi jautė, kad ta pagalba šioje krizės valandoje būtinai reikalinga.

Drasiai galima sakyti, kad per tas tris dienas žmonės meldėsi, keikė ir iš kailio nėrėsi.

Šeštadienį įtempimas ir savotiška isterija kiek perėjo. Lietuva sutiko atidaryti sieną su Lenkija. Karo pavojus praėjo.

Bet kas dabar toliau? Ar lenkai laikysis savo sutarčių su Lietuva. Jie juk vieną tokią sutartį sulaužė, gali ir kitas laužyti. Ar Lietuvos vyriausybė rezignuos? Kas bus pirmas Lietuvos ministras Lenkijai? Ar lenkai vėliau nebandys Lietuvos užimti? Tie klausimai dar žmones vargina. **K.**

Polo sportininkas. — George H. Bostwick iš Meadowbrook, L. I., kuris laikomas vienas iš geriausių Amerikos polo sportininkų.

New Yorko Teatruose

DEANNA DURBIN
in "MAD ABOUT MUSIC"
with HERBERT MARSHALL
Gala Revue on the Stage
Any Day Any Seat 25c. to 1 P. M. ROXY 7-th Ave. & 50 St.

Šlekys grįžta į Ameriką

Jonas Baltus šiomis dienomis gavo laišką iš Lietuvos, kuriame Long Island lietuvis p. J. Šlekys sako, kad jis jau dabar antras mėnuo gyvena Kaune. Kaunas dabar esąs labai gražus. Mano būti New Yorke kovo 31 d.

METINIS BAŽNYTINIS KONCERTAS

Newark, N. J. — Mūsų bažnyčioje įvyksta metinis bažnytinis koncertas, kurį rengia šv. Cecilijos choras, vad. A. Stanišauskui. Viskas įvyksta sekmadienį balandžio 10 d., tai verbų sekmadienį. Choras išpildys bažnytinius kūrinius, dalyvauja apylinkės muzikai: J. Jankus, A. Visminas, J. Brundza, taip pat antrą kartą mūsų kolonijoj pasirodys, artistė Jone Žukauskaitė, neseniai atvykusi iš Italijos ir Lietuvos. Taigi, visi apylinkės lietuviai turėtų dalyvauti šiame koncerte.

Žeidžia. — Tuo tarpu kai žinomas Wall Stryto meklioriusas Richard Whitney policijos sulaikytas už svetimų pinigų išeikvojimą, jo žmona žaidžia.

G. V. DRAUGOVĖS PRAMOGA

Šiais metais yra rengiama vienas iš didesnių parengimų — Geležnio Vilko Draugovės vakaras. Vakaras su vaidinimu Leitenantas Antanas, kuris įvyksta gegužės mėn. 15 d., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave. Šokiams gros visiems gerai žinomas Nakties Pelėdų orkestras, vedamas jaunuolio Jono Navicko. Tuo pačiu kartu kitos organizacijos malonėkite tą dieną nerengti parengimų, bet kartu dalyvaukite pas mus.

L. G. V. Draugovė

Vienybėje gauta naujas siuntinys lietuviškai ir angliškai spausdintų Jungtinių Amerikos Valstybių vadovėlių pilietybei gauti. Visi asmenys, kurie nori gauti pilietybę turėtų šitas knygeles įsigyti. Jose rasite visas reikalingas informacijas pilietybės reikalais.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8729

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
For Almost Immediate Relief of Colds, Headaches, Neuralgia and Muscular Pains
NOVOGEN LABORATORIES Brooklyn, New York

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4489

A. VALANTIEJUS
54-41–72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

21. Iš žydrių Gonfalos akių riedėjo ašaros. Ši išdidi, nuožmi ir žiauri karalienė apsiverkė, kalbėdama: "Mafka nužudys mudu, jei sužinos, kad mudu mylivos". Wood atsakė: "Tad bėkiva iš šios nelaimingos žemės, pasislėpkiva pas civilizuotus žmones ir būkiva laimingi ir laisvi nuo burtų".

Gonfala liūdnai pakreipė galvą. "Kol Mafka gyvas, aš negaliu begti iš čia. Jis laiko mane savo burtuose, lyg vortinkliuose". Ji pasipurtė, lyg norėdama nusikratyti nematomos jėgos. "Bet tu, Stanley, tu bėk iš čia! Tu turi išbėgti iš čia ir aš tau padėsiu. Aš džiaugsiuosi tavo laisve".

Iš pradžių Wood atsisakė bėgti vienas. Bet vėliau jis sutiko, nes sugalvojo, kad išbėgęs jis surinks ginkluotų vyrų didelį būrį, sugrįš į Kažių žemę suims, ar jei reikės, užmuš raganių Mafką ir pasiims Gonfalą. Dabar skubiai jiedu aptarė visą planą, kaip Wood turės bėgti iš čia.

Ilgai, ilgai Wood bučiavo gražuolę karalienę atsisveikindamas prieš pavojingą kelionę. Kuomet jis išėjo iš rūmų slaptais takais, Gonfalą apėmė begalinė baimė. Ar Mafkos senos akys pamatys tamsioje naktyje išeinantį iš rūmų Woodą? Ar jo nematomoji jėga pagaus pabėgėlį tyruose?

— Kas bus toliau — žiūrėkite kitame — Vienybės numeryje